

Stanisław Koziel, Lesław Lakwaj

Czorsztyn. Zamek, woj. nowosądeckie

Informator Archeologiczny : badania 9, 236-237

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CHOJNOW
ul. Legnicka
woj. legnickie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Halina Sledzik i mgr Krystyna Maksymowicz. Finansował WOAK. Ślady średniowiecznego osadnictwa miejskiego /XIV/XV-XV w./.

Przy wykopach pod rury kanalizacyjne na terenie Starego Miasta prowadzono obserwację nawarstwień kulturowych profili wykopów na odcinku długości 60 m. Pod warstwą humusu i gruzu współczesnego na głębokości 1-2 m stwierdzono obecność warstwy kulturowej miąższości 20-30 cm, oraz obiekty o charakterze gospodarczym - piwniczki /?/ i jamy odpadowe. Kształty ich były owalne i czworokątne, szerokości do 2 m, głębokości 1 - 1,3 m. W warstwie kulturowej stwierdzono obecność fragmentów ceramiki średniowiecznej.

Wysypisko obiektów gospodarczych stanowiła próchnica intensywnie ciemna. Na zawartość kulturową składały się: garnki z pokrywkami, dzbanki, miski, fragmenty naczyń, wszystkie wykonane z gliny.

W jamach odpadowych wypełnionych gliną zmieszaną z próchnicą, występowały liczne ułamki naczyń glinianych, przedmioty /?/ z żelaza, ścianki skóry, fragmenty kości zwierzęcych. Obiekty wiążą się ściśle ze śladami osadnictwa miejskiego średniowiecznego.

CZORSZTYN
Zamek
woj. nowosądeckie

Kierownictwo Odnowienia Zamku
Królewskiego na Wawelu

Badania prowadzone pod kierunkiem mgr Stanisława Kozieła /autor sprawozdania/ przez Lesława Lakwaja. Finansowało Kierownictwo Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu. Trzeci sezon badań. Ruiny zamku z XIV w.

Celem prac jest pełne rozpoznanie tych średniowiecznych fortyfikacji, wydobyć i chronologicznie rozwarstwić zachowaną substancję murów wraz z ich inwentaryzacją architektoniczną i geodezyjną, nieodzowną dla prac konserwatorskich. W 1975 r. badania skupiały się we wschodniej części zamku górnego, będącego najstarszą partią tego za-

łożenia obronnego wzniesioną w XIV wieku, którą następnie rozbudowano głównie w XVII wieku. Eksplorowano przeważnie nawarstwienia z XVIII-XX w. ukształtowane w wyniku sukcesywnej destrukcji murów. W nasypach tych odsłonięto dolne partie murów obronnych /północnego i południowego/ widocznych na obecnym poziomie terenu, a także odkryto nowe, nader istotne dla rekonstrukcji niższego ciągu pomieszczeń trzonu mieszkalnego, usytuowanego wzdłuż południowego muru tarczowego. W ubiegłym sezonie wykopaliskowym rozpoznano resztę zewnętrznego /wschodniego/ pionu kondygnacji tego traktu, zachowanego w postaci przesklepionej piwnicy i przyziemia izby nad nią. Obecnie ujawniono szczelinowe okno w północnym murze tej piwnicy, a ponadto drugi pion składający się z piwnicy /?/ z zachowaną niszą kominka. Szereg istotnych szczegółów architektonicznych wskazuje, że w zachowanej kubaturze murowanej wyżej trzeba wyodrębnić osobną salę, najpewniej oddzieloną od dolnej kondygnacji drewnianym stropem.

Po północnej stronie magistralnego muru wyznaczającego zasięg budowli mieszkalnej stwierdzono warstwę polepy uważanej za poziom sieni przed wejściem do izby we wschodnim pionie budynku. Stąd brały początek częściowo zachowane schody o kamiennie-ceglanej strukturze, biegnące w górę - przy północnym murze obronnym do nieistniejących dziś ciągów komunikacyjnych zamku. Natomiast na zachód od domniemanej sieni natrafiono na poziom niewielkiego dziedzińca wewnętrznego z I połowy XVII wieku. W licznych partiach gotyckich murów kamiennych wyróżniono późniejsze wątki wykonane przy użyciu barokowej cegły. Są one dowodem na śladem późniejszych adaptacji dokonanych podczas generalnej przebudowy i rozbudowy zamku w latach 1617-1635. Znaleźiska ruchome reprezentowane są przez ułamki naczyń nowożytnych i późnośredniowiecznych. Z innych wymienić należy kilkanaście detali architektonicznych, a wśród nich ozdobne nadproże z napisem IOAN IASTRZETIVS. DE BARANOW AD GOPLO. A.D.1.6.3.5.

Badania będą kontynuowane.

CZERSK, gm. Góra Kalwaria
woj. warszawskie
Stanowisko 1 i 3

patrz
wczesne średniowiecze

CZYŻÓW, gm. Kleszczów
woj. piotrkowskie
Stanowisko 1

patrz
okres halsztacki